

יום א', י' בסיון תשס"ד (30 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

היום, המהדורה החודשית של "**דע מאין באת...**": [על המתרחש בעולם במאה ה-17 לסה"נ] **מבחינות רבות** שנת 1600 לא היתה שנה יוצאת מגדר הרגיל. ספרד, שהיתה המדינה החזקה ביותר באירופה, ניסתה עדיין נואשות לדכא את מלחמת העצמאות ההולנדית, והשתדלה לסיים את מצב המלחמה עם אנגליה. המלך הצרפתי, הנרי ה-IV, הראה לקתולים כיצד יוכלו לחיות בשלום עם הפרוטסטנטים, כל עוד ישמרו על מדיניות של הפרדה. כך עשה גם הקיסר הגרמני בנסותו לבסס מחדש את איחודו של העולם הנוצרי. באנגליה, מלכה עדיין המלכה אליזבת ביד רמה והביאה את הממלכה האנגלית לפסגות שלא ידעו בעבר. שייקספיר כתב את "יוליוס קיסר" וגילברט גילה את תופעת המגנטיות. בדנמרק חי את שנת חייו האחרונה האסטרונום הגדול טיכו בראהה, שחולל מהפכה באסטרונומיה בשפרו את מודל מערכת-השמש של קופרניקוס, בשיתופו עם קפלה. אל-גרקו צייר בטולדו שבספרד, וברומא הוקמה כנסיית סיינט פטר. שם גם הועלה על המוקד ג'ורדאנו בדונו באשמת כפירה – מן האבחנה בדבר מספר אין-סופי[?]. של עולמות, הוא הגיע למסקנה בדבר עליונותם של המצרים הקדמונים על בני-ישראל התנ"כיים[!]. בלונדון נוסדה בשנת 1600 חברת הודו-המזרחית, ואליה הצטרפה כעבור שנתיים חברה הולנדית דומה.

בשנת 1700 היה העולם האירופי שונה למדי. ספרד וויתרה על השאיפה להמשיך לשלוט בהולנד. צרפת בשלטונה של לואי ה-XIV זנחה כליל את מדיניות הסובלנות בענייני דת ונקטה מדיניות שיטתית של צמצום מספרם של כל היריבים השואפים לכוח, הן הדתיים הן הפוליטיים. צרפת תפסה את מקומה של איטליה כבעלת העליונות התרבותית. הקיסר הגרמני חתם על הסכם שהפכה את פרוסיה לממלכה, והמלך הפרוסי החדש, פרידריך ה-I, ייסד את האקדמיה למדעים של ברלין והעמיד בראשה את הפילוסוף הנודע ליבניץ. על אנגליה במאה זו עברו 20 שנה של מלחמת אזרחים ושלטון צבאי, לאחר שמלכה צ'ארלס ה-I הוצא להורג באשמת בגידה בשנת 1649. בשנת 1700 היה השלטון שמרני יותר, ושימש רקע שליו לעבודתו המדעית של ניוטון וליצירתם הספרותית של סוויפט ("מסעות גוליבר") ודפו ("רובינזון קרוזו"). איום הרעב הלך ופחת במהלך המאה ה-17 הודות לייעול שיטות החקלאיות ולהתפתחות התעשייה. בתקופה זו חדלו הלורדים הגדולים להתנגד לשלטון המרכזי ונטו לעבוד עם הממשלה במקום נגדה. **אלה הדברים שהתרחשו** בשנים 1600 עד 1700; אבל מה הם הדברים שלא התרחשו? בניגוד לכל התחזיות, הקונטרה-רפורמציה הרומית-הקתולית לא מחתה מעל פני האדמה את הפרוטסטנטיות, שנועדה להותיר את העולם הנוצרי מחולק. ה"אמפיריה הרומית הקדושה" לא התמוטטה בגלל האופוזיציה הפרוטסטנטית, אלא רק עם הופעת נפוליאון, כחלוף 100 שנים נוספות. הטורקים לא השתלטו על אירופה, אף-על-פי שהגיעו עד וינה ועוררו בהלה כללית. באמצע המאה נראה היה שאנגליה תישאר רפובליקה, אבל בשנת 1660 התחננו האנגלים בפני בנו של מלכם שהוצא להורג לשוב הביתה ולמלוך מחדש.

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

"הדף היומי לתולדותינו"

בס"ד

יום א', י' בסיון תשס"ד (30 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ועוד – רוסיה לא התמוטטה, ועשתה צעדים חשובים בתחום המינהל הממשלתי תחת שלטונו של פטר הגדול.
[ואלה תולדות...2000]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלוואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל